

1881-03-26

AFSENDER

Niels Skovgaard

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Rosenvænget

Omtalte personer:
Heinrich Hirschsprung
Susette Holten
Ludwig Kabell
Janus la Cour
Karl Madsen
Johanne Henriette Møller

Arkivplacering:
Mappe 18 nr. 3, 3 a og 3 b

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard giver Joakim Skovgaard kritik for et maleri, som er blevet vist frem i deres vennekreds. Niels har fået en ordre på at male Sæbygård, og Susette Skovgaard får tegneundervisning af Schartz.

TRANSSKRIFTION

Rosenvænget 26 Marts 1881

Kjære Joakim!

Rigtig tak for Dit brev, det var meget morsomt. Ja Du er formodentlig lidt gal i skrallen, fordi jeg nu i umindelige tider, ikke har skrevet, men det jeg [Overstreget:forresten] |i grunden| også selv, jeg gik forresten en stund og opsatte det, i det håb først at få brev fra Dig, for den lap der fulgte med Cathrines fødselsdagsbrev regner jeg egentlig ikke, x |Dette er forresten en væmmelig skam af mig, for det var dog også et brev, selv om det ikke var i en konvolut særskilt for det. |[Overstreget: for] Det har |nemlig| stadig gået sådan, at hver gang jeg har skrevet, så har jeg et par dage efter fået brev fra Dig, og det er så kedeligt, når det går i den tur.

Ja Du har jo hørt at Onkel Krausberg er død, jeg skulde lade Dig det vide, men det er blevet noget sent. Du har vel også hørt, nemlig gennem ●2● [Overstreget: gennem] Jensen, at Carl Madsen har mistet sin kone, det er meget sørgeligt, de var så lykkelige. Dit billede er lykkelig og vel ankommet, det er nu på blindramme, men Hirschsprung har endnu ikke set det, jeg var inde og vilde træffet ham igår, men han var ikke hjemme, nu håber jeg at det skal lykkes idag. Jeg er forresten ikke rigtig vel ved det, for jeg er bange at han skal spørge mig om hvad jeg synes om det, og jeg synes nemlig at det slet ikke er noget godt billede.

Du ved ikke hvor det har ærgret mig at se det, hvorfor vil Du nu straks dandse når franskmændene ●3●fløjter? Ja jeg kan ikke negte at der er megen virkning i det, figurerne står udmærket frit i rummet, og tonerne er godt slået an, men der er taget på det med så lidt sympatti, Du har før kunnet glæde Dig over det yndige stof skyer er af, hvorfor så nu klaske dem så råt op? Så at [Overstreget: det] |stoffet| slet ikke føles, Du havde sådan et godt studie til luften, og nu laver Du den sådan, fordi det er det nye sande syn på naturen; ja Du snakker så meget i dine breve om sandhed i kunsten, for eksempel hos Lepage, hvordan |han| lader skørtidsler og agerkål komme op af jorden; jeg må naturligvis tage Dine ord for gode varer, da jeg ikke selv ●4● kan få billedet at se, men Du har rigtignok ikke lært sandhed deraf, når Du maler efterårsgræs om foråret; ja det er noget af det der har ærgret mig mest; når jeg tænker på det unge græs der kommer op så tidligt i foråret, hvor er det ikke fint og yndigt, nok

noget strittende, men så umådelig sart, og det maler Du sådan, med nogle rå tag med pendselen, sådan nogle, det finder jeg rent ud ækelt; træerne er også fælt håndværksmæssigt [?jobbet] af op mod luften. Figurerne er [Overstreget:også] |ligeledes| dårlige, de to hoveder, fortæller slet intet, og hendes, er der ikke engang benbygning indeni, ●5●

[Mappe 18 nr. 3a]

så man kunde dejlig vride det ligesom en karklud. Udtrykket i får og lavet, er også uden følelse X; |dette er dog vel stærkt, indser jeg nu, men det er ikke så kønt set som på Onkels billede.| Ja det er i grunden det der mangler det hele; men Du |har| såmænd også været ked af den bestilling og bare set at få den fra hånden. Det stoler jeg nu også på at det væsenligst er af den grund at dette billede er blevet sådan, og ikke fordi Du er kommet til den mening at dette er det rette, for er det [Overstreget: det] |derfor| så fortjæner, billedet rigtignok navn af "opvarmet mad". Det var en fejl, at Du nu vilde give Dig til at [Overstreget:nu] gentage Dit første billede nede i Paris.

Hils Kabell meget, og sig ham, at det glædede mig meget, [Overstreget: at han ikke] ●6● da jeg så hans billede hos Jensen, at se at han ikke har været så let bevægelig som Du. Ja nu skal Du ikke tro at jeg anser Dig for så fortabt, vel mente jeg meget alvorligt, hvad jeg skrev om billedet, men som sagt tror jeg egentlig at det ligger i at Du modtog denne dumme bestilling, og jeg tvivler ikke det mindste på, at ærligheden trænger igennem hos Dig igen; nå Du har måske slet ikke engang begreb om hvordan det egentlig er, der nede mellem alt det svineri, som Du naturligvis går og roder iblandt, har det naturligvis set helt pænt ud, som om det var meget omhyggeligt og kærligt malt. |Der skal stå kærligt malt| Den 27ende. Jeg ●7● traf Hirschsprung igår, han kommer vist herud i morgen. Idag er Fritz kommet, han og La Cour synes heller ikke rigtig om Dit billede, men Zacho som var her for lidt siden, fandt det prægtigt, og bad mig hilse Dig, og sige at det havde glædet ham meget. Ja det står skam også godt i farven, men netop det som man holdt af i det første, det mangler ganske, så man kan ikke sådan glæde sig rigtig over det. Det morede, eller rettere glædede mig meget, at Cathrine, uden at vi andre havde ytret noget iforvejen til hende, straks var på det rene med, [Overstreget: godt] at det ikke var godt, jeg har også ●8● andre gange mærket at der er [Overstreget: en be] meget ærligt syn hos hende, jeg troede engang, at hun var gjort mere forrygt af frøken Frølich, end jeg nu tror. Hun tegner nu hos Schwartz, jeg tror at det var et stort held, at hun kom til ham og ikke til Tuxen, for han er vist meget bedre, Tuxens kunst er dog, når alt kommer til alt, på anden hånd. Jeg har nu lært [Overstreget:

Swart]Schwartz lidt at kende, jeg kan overordentlig godt lide ham. D. 28ende. Nu har Hirschsprung været her, det lod nok til at han syntes godt om billedet, men aldeles hvis på at han virkelig syntes så godt om det, som han sagde,

[Mappe 18 nr. 3]

er jeg rigtignok ikke, han mumlede også lidt om at der vist ikke var så megen inderlighed i det, som i det første. I dag er Fritzs billeder kommet, det ene er meget stort, og forestiller rigt blomstrende lyng, belyst af aftensolen, Du kan tro det er rødt; han har aldeles ikke brugt båt og hvidt i det, men jeg synes forresten [Overstreget:g] rigtig godt om det, det står ikke grelt, formen er det svageste. Det er en stor skam hvad Du skriver om la Cour, at han vilde kalde et billede af Daubigny for sjuskeri, det var som om Du vilde stille ham op som ensidig og uliberal, og han har dog altid sat Daubigny højt, ja jeg ved nok at Du ikke nævner noget ●9● noget videre med det, og mellem os gjorde det jo heller ikke noget, men husk på at Dine breve bliver læst af mange, la Cour var skam også ked af det. Så er der noget som ikke gør noget, men som er lidt grinagtigt,

[Overstreget:da] Du [3]nemlig [1]retter [2]mig fordi[Overstreget:g] jeg havde skrevet yndig med y, og ikke med ø, her er Du rigtignok vild på kareten, og ligeså når Du skriver hamonika uden r, det kommer naturligvis af harmoni, Du har også en mængde sjuskefejl i Dine breve, men det har jeg naturligvis også, så det er ikke for at gøre mig vigtig. Der er en grumme hoben som sender hilsener, for eks. Selskabet hos grevinde Moltke, fru Højen, grosserens, Viggo Poulsen, måske også do Pedersen, Apotekerens, Cons. Hansen, Fritz, la Cour hilser og takker for den besked Du vil sende. Niels. [Overstreget: Niels]

[Du vil gærne vide, hvem det er jeg maler på mit billede, det er en mand.]

●10●

[Mappe 18 nr. 3b]

Nej jeg må noktil at bruge dette blad med, jeg havde ellers tænkt at spare det, men nu kommer jeg til at tænke på noget af det aller vigtigste. Jeg har nemlig allerede i Januar fået den bestilling at male Sæbygård, fru Busk har solgt den, og flytter nu her til byen, det skal være ved forårstid, og derfor skal jeg derud før jeg tager andre steder hen; når jeg så har klaret studierne dertil, så håber jeg jeg skal svippe til Skotland, (jeg skal vist hilse dig fra Richard) og så tage slutningen af sommeren og efteråret i Sverrig. Jeg var ude på Sæbygård et par dage, der var ikke galt, men lidt nord derfor, ved Selchausdal ●11● så der brilliant ud, ja Du har jo været på Frihedslund, det er lige ved Sæbygård. Jeg havde det udærket derude, fru Busch er rigtig rar, og det var et par dejlige dage. Du ved at der er et

billede af fader, det var morsomt at se det igen, det er udmærket komponeret, men ved Du at der også er et af Rump; det er der nu, og det er aldeles dejligt, det er et åbent jysk landskab, med vekslende solskin og skygge af skyer, det er sikkert et af Rumps bedste billeder, jeg er ganske førtjust i det, ja Du kan jo nok engang opnå at få det at se.
Hils Kristian og Kabell meget, og lev alle vel. Niels.

Spødsmevangen 26 Marts 81.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 3.

Kjære Joakim!

Flittig tak for Dit brev, det var meget morsomt. Ja Du er formodentlig lidt gal: skvallen, fordi jeg umiddelige tid ~~ikke~~ ^{i grunden} har skrevet, men det er jeg forresten også selv, jeg gik forresten en stund og opdagede det, i det løb først at få brev fra Dig, for den sag der fulgte med Cathorins Hedselsdagsbrev, regner jeg egentlig ikke, for det har ^{nemlig} stadig gået siden, at hver gang jeg har skrevet, så har jeg et par dage efter fået brev fra Dig, og det er så kedeligt, når det går i den tur.

Ja Du har jo hørt at Onkel Kruusberg er død, jeg skulde ladet Dig det vide, men det er blevet noget sent. Du har vel også hørt, nemlig gennem

Dette er formodentlig en samvittighedsbrev af mig, for det var dog også af dem, der var det alle var i en samvittighedsbrev af søsteren for det.

gammel Jansen, at Carl Mecklen
har mistet sin Kone, det er meget
spørgeligt, de var så lykkelige.
Dit billede er lykkelig og vel
ankommet, det er nu på ~~plads~~
ramme, men Håndskæring har
endnu ikke set det, jeg var inde
og ville træffet ham igen, men
han var ikke hjemme. men
håber jeg at det skal lykkes
ideg. Jeg er forresten ikke
rigtig vel ved det, for jeg er
bange at han skal spørge
mig om hvad jeg synes om det,
og jeg synes nemlig at det slet
ikke er noget godt billede.
Du ved ikke hvor det har argret
mig at se det, hvorfor vil Du
nu straks dandse naar franskmanden

fløjter? Ja jeg kan ikke nægte at der
er megen istenkning i det, figurene
står udmærket fint i rummet, og
tonerne er godt slået an, men
det er taget på det med så lidt
sympathi. Du har ffr kunnet
glæde Dig over det yndige stoff
Neger er af, hvorfor så nu skæde
dem så råt op? så at ~~det~~ ^{stoffet} slet
ikke fyles. Du havde sådan et
godt stætte til luften, og nu laver
Du den sådan, fordi det er det
nye sande syn på naturen; ja Du
smakker så meget ~~an~~ i Dine breve
om sandhed i Kunsten, for eksempel
hos Lepage, hvordan ~~kan~~ ^{kan} ~~bedre~~ ^{bedre} ~~skitser~~
og agestkøl komme op af jorden;
jeg må naturligvis tage Dine ord
for gode varer, da jeg ikke selv

Kan få billedet at se, men Du
har rigtig nok ikke lært sandhed
deraf, når Du maler efterårsgræs
om foråret; ja det er noget af
det der har erøvet mig mest;
når jeg tænker på det unge græs
der kommer op så tidlig om foråret,
hvov er det ikke fint og yndigt,
nok noget strittende, men så
umædelig sødt, og det maler Du
sådan, med nogle rå tag med
pendelen, sådan nogle,
det finder jeg rent ud-
skelt; træerne er også
sølt håndværkesmæssigt joldet af
op mod luften. Figurerne
er ^{ligeledes} ~~også~~ dårlige, de to hoveder,
fortæller slet intet, og hender, er
der ikke engang benbygning i dem;



SKOVGAARD-MUSEET

Mappe 18 Nr. 3a

(Så man kunde dejlig vrede det
ligesom en Kartelud. Udtrykket
i far og læse, er også uden
fflelse; ja det er i grunden
det der mangler det hele;
men Du ^{har} såmænd også været
Ked af den bestilling og bare
set at få den fra hånden.
Det støder jeg nu også på at
det væsentligst er af den grund,
at dette billede er blevet sådan,
og ikke fordi Du er kommet
til den mening at dette er det
rette, for er det ^{derfor} så forment,
billedet rigtigt nok navn af "opvarmet
mad." Det var en fejl, at Du
nu vilde give Dig til et ~~no~~ gentage
Det første billede ned i Paris.)
Hils Kabil meget, og sig ham, at
det glædede mig meget, at han ~~ikke~~

X dette er dog vel skrevet, indover sig nu, men skat er ikke så meget - det er dem som
dette er skrevet.

da jeg så hans Billedet hos Jensen,
at de at han ikke her været
så det bevægelig som Du.

(Ja nu skal Du ikke tro at jeg
anser Dig for så fortabt, vel
mente jeg meget alvorligt, hvad
jeg skrev om billedet, men som sagt
tror jeg egentlig det ligger i at
Du modtog den dumme bestilling,
og jeg tvivler ikke det mindste
på at Særligheden trænger sig
hos Dig igen; nå Du har kanske
det ikke angang begrebet om hvordan
det egentlig er, der med mellem
alt det snereri, som Du naturligvis
går og roder iblandt, har det
naturligvis det helt rent ud,
som om det var meget overbevisende
og ~~afgjort~~ afsluttet. Du hører. Jeg

Du skal stå kjærligt, & malt

traf Hørshøjgaard igår, han kommer
vist her ud i morgen. Jeg er Fritz
kommet, han og le Comte synes
heller ikke rigtig om Det billede,
men Zachs som var her for lidt
siden, fandt det prægtigt, og
bad mig hilse Dig, og sige
at det havde glædet ham meget.

Ja det står skam også godt i Paris,
men netop det som man holdt
af i det første, det mangler
her ganske, så man kan ikke
sådan glæde sig rigtig over det.

Det gjorde, eller rettere glædede
mig meget, at Catherine, uden
at vi andre havde givet noget
iforvejen til hende, straks var
på det rette med, ~~at~~ at
det ikke var godt, jeg har også

andre gange mærket at der
er ~~en~~ meget ærligt syn hos
hende, jeg troede engang, at
hun var gjort mere forrygt
af frøken Trölich, end jeg nu
tror. Hun tegner nu hos
Schwartz, jeg tror at det var
et stort held, at hun kom
til ham og ikke til Tuxen, for
han er vist meget bedre. Tuxens
kunst er dog, når alt kommer til
alt, på anden hånd. Jeg har
nu lært Swart Schwartz lidt
at kende, jeg kan overordentlig
godt lide ham. Den 28ende
Nu har Ströcksprung været her,
det lod nok til at han syntes
godt om billedet, men aldeles
hvis på at han virkelig syntes
så godt om det, som han sagde,

at jeg rigtig nok ikke, han mumlede
også lidt om at der vist ikke
var så megen inderlighed i det,
som i det første. Idag er Tritzs
billeder kommet, det ene er
stort, og forestiller rigt blomstrende
lyng, belyst af aftensolen, Du
kan tro det er rødt; han har
aldeles ikke brugt bly og hvidt
i det, men jeg synes forresten
og rigtig godt om det, det står
ikke gult, formen er det svageste,
Det er en stor skam hvad
Du skriver om la Cour, at han
ville kalde et billede af Dauligny
for sjuskeeri, det var som om Du
ville stille ham op som så ensidig
og uliberal, og han har dog
altid sat Dauligny højt, ja jeg
ved nok at Du ikke nævner noget

videre med det, og mellers os gjorde
det jo heller ikke noget, men
husk på at Dine breve bliver
læs af mange, La Cour var
skam også ked af det. La^o er
der noget som ikke gjdr noget,
men som er lidt grinagtigt,
Du næmlig³ retter⁷ mig fordi^g
jeg havde skrevet yndig med y,
og ikke med q, her er Du rigtig nok
vild på karakter, og ligeså når
Du skriver harmonika uden s, det
kommer naturligvis af harmoni,
Du har også en menig sjukefejle
i Dine breve, men det har jeg
naturligvis også, så det er ikke
for at oppre mig vigtig. Der er
en grumme kobben ~~den~~ sender hilsener,
for eld^{er}. Selskabet hos grevinden Skoltte,
for Kjøen, Grossens, Vigge Paulsen, næste ogs de, Pedersen,
Apothekens, Conradsens, Trütz, de Cour hilses
og takker for den besked Du vil sende. ~~Hilf~~

Du vil gerne vide, hvem de har fået mig mader på mit - Brevet, det er en mand.

Nij søj, må nok til at bruge dette
blad med, jeg havde ellers tænkt at
spare det, men nu kommer jeg
til at tænke på noget af det aller
vigtigste, Jeg har nemlig allerede
i januar fået den bestilling at
male Tøbygård, foru Busk
har solgt den, og flytter nu
her til byen, det skal være
ved ~~den~~ forårstid, og derfor
skal jeg deud ~~for~~ jeg tager
andre steder her; når jeg så
har klarit studierne dertil, så
håber jeg jeg skal svigge til
Skotland, (jeg skal vist-bilse
Dig fra Richard) og så tage slutningen
af sommeren og efteråret i ^{per}Overrig.
Jeg var ude på Tøbygård et par
dage, der var ikke galt, men
litt nord derfor, ved Selchousdal

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 36

så der brilliønt ud, ja Du
har jo været på Frihedslund,
det er lige ved Søbygaard, jeg
harde det udmærket derude,
fru Busck er rigtig rar, og
det var et par dejlige dage.
Du ved at der er et billede
af fader, det var morsomt at
se det igen, det er udmærket
komponeret, men ved Du at
der også er et af Pumps; det
er der nu, og det er aldeles dejligt,
det er et åbent jysk landskab,
med vekslende solskin og skygge
af skyer, det er sikkert et af
Pumps bedste billeder, jeg er ganske
fortjunt i det, ja Du kan jo nok
engang opnå at få det at se.
Hil Kristian og Mabel
meget, og lev alle vel. Niels.